

**VALORISATIE VAN HET DATAWAREHOUSE
“ARBEIDSONGEVALLEN”**

PROJECT AG/HH/113

EINDSYNTHESE FEBRUARI 2007

ONDERZOEKSPLOEGEN:
CENTRE DE SOCIOLOGIE DU TRAVAIL, DE L'EMPLOI ET DE LA FORMATION (ULB)
STEUNPUNT WSE

Inleiding

Met het oog op het verbeteren van de informatie over arbeidsongevallen werd, in opdracht van Federaal Wetenschapsbeleid, een 'Datawarehouse Arbeidsongevallen' uitgebouwd door het Fonds voor Arbeidsongevallen. Een goede kennis van de arbeidsongevallenproblematiek is namelijk essentieel om de arbeidsongevallensector optimaal te laten werken en kadert binnen de algemene opdracht van het Fonds voor Arbeidsongevallen. Indien men een goede kennis heeft over de manier waarop ongevallen gebeuren en over de oorzaken ervan, kan men de ongevallenpreventie verbeteren. Een goede kennis is eveneens noodzakelijk, wil men nagaan in hoeverre de toepassing van de arbeidsongevallenwet beantwoordt aan de daarbij nagestreefde doelstelling, namelijk het herstel van het slachtoffer, zijn/haar wedertewerkstelling, alsook de vergoeding van het economisch verlies. Goede informatie over de arbeidsongevallen laat ook toe om beslissingen te nemen rond aanpassingen van de wetgeving. Ten tweede beoogde het project om de statistieken waarover het Fonds voor Arbeidsongevallen beschikt ter beschikking te stellen van overheidsinstellingen, van onderzoekers en van het ruime publiek. Dit wordt gerealiseerd door het ontwikkelen van basisstatistieken die in de loop van het eerste semester van 2007 via de website consulteerbaar zullen zijn.

Het project werd gerealiseerd in twee stappen. In het kader van de nieuwe communicatiepolitiek van het Fonds voor Arbeidsongevallen werd in een eerste stap nagegaan hoe de bestaande statistieken kunnen verbeterd worden en hoe ze aan een ruim publiek aangeboden kunnen worden. Hiervoor werd een vergelijkende studie gemaakt van de goede werkwijzen inzake arbeidsongevallengegevens op Europees vlak. Het onderzoek van de Europese gegevens diende eveneens om ervoor te zorgen dat de gegevens voor België in overeenstemming zijn met de Europese standaard (ESAO-methodologie), onder meer door gebruik te maken van de methodologie van Eurostat. Naast de Europese studie werd ook rekening gehouden met de noden en vragen van de gebruikers. Als resultaat van deze studies werd het jaarlijks statistisch rapport aangepast en zullen in de loop van het eerste semester van 2007 een aantal basisstatistieken aangeboden worden op de website van het Fonds voor Arbeidsongevallen.

De tweede stap van het project was de creatie van het Datawarehouse Arbeidsongevallen. Uit de gegevens van de verschillende databases van het Fonds voor Arbeidsongevallen werd na analyse een set van variabelen geselecteerd die geïntegreerd werden in het Datawarehouse Arbeidsongevallen. De variabelen werden uitgebreid gedocumenteerd. Door de combinatie van gegevens uit verschillende databases werden nieuwe variabelen gecreëerd die een meerwaarde bieden en het Fonds moeten helpen bij het uitvoeren van zijn opdrachten. Het Datawarehouse Arbeidsongevallen zullen ook aangevuld worden met externe gegevens uit het Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Hiervoor werd een ontwerp van aanvraag uitgewerkt. Op basis van deze koppeling zullen nog nieuwe basisstatistieken gecreëerd worden. Er werd een actieplan opgesteld voor de periode 2007-2011 om het verdere verloop van het Datawarehouse Arbeidsongevallen uit te stippelen.

1. De nieuwe communicatiepolitiek van het Fonds voor Arbeidsongevallen

1.1. Harmonisatie met Europa

Om de kennis van de statistieken over arbeidsongevallen op Europees niveau te verbeteren, werd een brief opgestuurd naar de leden van het ESAO-netwerk (Europese Statistiek van Arbeidsongevallen) met een uitnodiging om bij te dragen aan het onderzoek. We hebben ons gericht op de vijftien 'oude' lidstaten van de EU. Ze werden gevraagd om onder andere de volgende zaken door te geven:

- hun laatste statistische rapporten over de arbeidsongevallen;
- alle beschikbare informatie/documentatie over hun databanken;
- alle analyses, studies, wetenschappelijke artikels over arbeidsongevallen op basis van hun databanken van de voorbije jaren;
- alle informatie over de manier waarop ze hun databanken ter beschikking stellen van het publiek.

Tegelijkertijd werd een literatuurstudie uitgevoerd. Dit onderzoek werd gerealiseerd door de belangrijkste nationale websites in verband met arbeidsongevallen te consulteren. De belangrijkste Europese websites over gezondheid en veiligheid op het werk: het Europees

Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk en de Europese Stichting tot Verbetering van de Levens- en Arbeidsomstandigheden, werden eveneens geconsulteerd.

Een systematische analyse van de ongevallenaangiften en de nationale statistische rapporten werd gerealiseerd. Deze analyse gebeurde met de Belgische aangifte en het statistisch rapport van het FAO als referentie. De manier waarop elk land hun statistieken in verband met arbeidsongevallen publiceert werd eveneens onderzocht (datawarehouses toegankelijk voor het publiek, makkelijk te downloaden rapporten op de websites, enz.).

Er werden ook twee bijeenkomsten georganiseerd met internationale experts. Dit had tot doel de initiatieven en praktijken van de andere landen in kaart te brengen die interessant zouden kunnen zijn voor het project (vooral wat betreft de ontwikkeling van het datawarehouse arbeidsongevallen):

- Bijeenkomst met de verantwoordelijke van de EPICEA-databank (INRS – Frankrijk).
- Bijeenkomst met twee experts van de statistieken over arbeidsongevallen (ESAO) bij Eurostat (Luxemburg).
- Workshop over de ontwikkeling van databanken over arbeidsongevallen: documentering en publieke beschikbaarheid (ISPESL - Italië).

Onze inspanningen om onze kennis in verband met de statistieken rond arbeidsongevallen te verbeteren, concentreerden zich voornamelijk op Europees niveau (de vijftien oude lidstaten). Maar ook de websites van Australië, Canada en de lidstaten van de EU die statistieken maken rond arbeidsongevallen werden geconsulteerd. Wat deze landen betreft, hebben we ons voornamelijk geconcentreerd op de basisstatistieken die op hun website gepubliceerd worden om te beantwoorden aan de vraag voor statistieken van de gebruikers.

De Europese gegevens werden geanalyseerd om de Belgische gegevens te harmoniseren met de Europese standaard. Het Fonds voor Arbeidsongevallen is verantwoordelijk voor de Belgische gegevens die opgestuurd worden naar Eurostat volgens de ESAO-methodologie. Op basis van de meest recent geleverde gegevens werd een systematische analyse gedaan per variabele, om de maat van harmonisatie met Europa te kunnen meten. Het resultaat van de analyse voor de privésector brengt geen specifieke problemen aan het licht. Op dit moment geeft het FAO geen

gegevens door voor de publieke sector, maar er wordt aan gewerkt om aan deze vraag van Eurostat te voldoen. De gegevens over arbeidsongevallen van de zelfstandigen en de zelfstandige helpers zijn niet beschikbaar in België.

1.2. Noden en vragen van de gebruikers

Voor de analyse van de noden en vragen rond statistieken over arbeidsongevallen in België, werd op twee manieren tewerk gegaan. We hebben ons ten eerste gebaseerd op de statistische aanvragen die het FAO de laatste jaren ontvangen heeft. Daarnaast werden ook gesprekken gevoerd met de belangrijkste actoren van de arbeidsongevallensector.

1.2.1. Analyse van de statistische aanvragen ontvangen door het FAO

We hebben de informatie-aanvragen bij het FAO systematisch geanalyseerd. We hebben ons gericht op de aanvragen van de laatste vijf jaren (18/11/1999 – 22/05/2005). Het ging in totaal om 234 aanvragen. De analyse had betrekking op het profiel van de aanvrager (wie is de aanvrager: studenten, werkgeversorganisaties, ministeries, enz.) et de aard van de aanvraag. Is het een vraag over arbeidsongevallen in een bepaalde sector, in een bepaalde provincie, voor een specifiek beroep?, Gaat het om een vraag rond de plaats van de letsels of de aard van de letsels?, enz.

De studenten, de ondernemingen, de ministeries, de wetenschappelijke wereld en de werkgeverorganisaties zijn degenen die de meeste aanvragen doen. Wat de studenten betreft, past de aanvraag vooral in het kader van de eindverhandeling om preventieadviseur te worden (niveau I en II).

Ongeveer de helft van de aanvragen (47%) gaat over een specifieke sector. Het kan zowel gaan om een groot aantal variabelen als om enkele specifieke variabelen. Naast deze aanvragen, kwamen nog de volgende aan bod (we vermelden enkel de belangrijkste):

- de geografische verdeling van de arbeidsongevallen (per regio, per provincie);
- de verdeling van de arbeidsongevallen volgens een materiële oorzaak;
- de verdeling van de arbeidsongevallen volgens de plaats van het lichaam dat gekwetst werd (volgens de plaats van het letsel);

- de verdeling volgens de kost van het ongeval.

We willen nog twee opmerkingen meegeven die ons belangrijk lijken. Op het totaal van de aanvragen:

- 18% had betrekking op de verschillende graden: frequentiegraden, graad van de ernst. De overgrote meerderheid van de aanvragers wensten deze graden voor een specifieke sector.
- Minstens 11% van de vragen gingen over het jaarlijks statistisch rapport of een van de sectoriële monografieën die het FAO publiceert. De aanvragers wensen een exemplaar van deze rapporten.

Er waren ook een aanzienlijk aantal aanvragen met een zeer vage omschrijving. Vragen waarvoor het personeel van het FAO bijkomende informatie moest vragen via mail of telefoon. De oorzaak van deze vage aanvragen was voornamelijk een slechte kennis van de statistieken rond arbeidsongevallen (beschikbare variabelen, gebruikte terminologie, ...). Maar ook het gebrek aan helderheid in de presentatie van de statistische gegevens kan mede aan de oorsprong liggen van de vaagheid van de aanvragen (definitie van variabelen, definitie van de bronnen van de statistische gegevens, definitie van bepaalde termen, ...).

Het aantal aanvragen bij het FAO kan sterk gereduceerd worden door:

- de ontwikkeling van basisstatistieken op de website van het FAO;
- het uitwerken van een nieuw jaarlijks statistisch rapport met een nieuwe presentatie;
- een aantal veranderingen op de website van het FAO.

1.2.2. Gesprekken met de belangrijkste actoren die interesse hebben in de arbeidsongevallen

We hebben gesprekken gehad met de belangrijkste actoren van de arbeidsongevallensector in België: de diensten van de preventieadviseurs, Prevent, vertegenwoordigers van de werkgevers, van de sectoriële organisaties voor de preventie van arbeidsongevallen, vertegenwoordigers van de vakbonden, leden van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, van de FOD WASO en van de FOD SZ.

Deze gesprekken leverden ons een serie van noden en vragen over de gegevens van arbeidsongevallen op. Bepaalde behoeften werden reeds geïdentificeerd door de analyse van de aanvragen aan het FAO. We geven hier een algemeen overzicht.

- algemene vragen
 - de sectorialisatie van de gegevens;
 - de ontwikkeling van statistieken voor de publieke sector;
 - het aanbieden van gegevens op een frequentere basis;
 - de publicatie van de verschillende graden vroeger op het jaar;
 - beter terugkoppelen naar de veranderingen op de arbeidsmarkt en in de samenleving;
 - de ontwikkeling van statistieken over de ongevallen op weg naar het werk;
 - het ontwikkelen van statistieken over arbeidsongevallen in het verkeer;
 - het ontwikkelen van kwalitatieve gegevens;
 - de ontwikkeling van gegevens over de regeling van de ongevallen;
 - het ontwikkelen van statistieken over de geweigerde aangiftes;
 - het ontwikkelen van statistieken over de kost van de arbeidsongevallen;
 - het aanmaken van sectoriële monografieën op jaarlijkse basis;
 - de gegevens over arbeidsongevallen in verband stellen met referentiegegevens;
 - het koppelen van de verschillende gegevens over arbeidsongevallen;
 - diepgaandere studies realiseren;
 - een constante verbetering van de kwaliteit van de gegevens;
 - de verbetering van de algemene kennis over de begunstigden van uitkeringen en meer specifiek over hun sociale situatie;
 - het ontwikkelen van gegevens over bepaalde actuariële aspecten (technische voorzieningen);
 - het ontwikkelen van gegevens over de betalingen van rentes en uitkeringen (sociale zekerheid);
 - de verbetering van de informatie en de kennis rond de wedertewerkstelling.

- Meer specifieke aanvragen

Deze aanvragen hebben betrekking op een meer systematische toepassing van een variabele of een kruising tussen verschillende variabelen. We vermelden hier de aanvragen waarover een zekere consensus bestaat. Het gaat dus om vrij frequente aanvragen.

- het creëren van een variabele 'professionele activiteit';
- het creëren van een variabele 'nationaliteit';
- een grotere toepassing van de variabele 'professionele categorie'.
- de variabele over de materiële oorzaak verder uitwerken;
- de variabele met het plaats van het letsel verder uitwerken;
- de variabele 'ondernemingsgrootte' verder uitwerken;
- meer statistieken ontwikkelen op basis van het percentage van ongeschiktheid.

1.3. Analyse statistieken

De analyse van het statistisch rapport van het FAO werd uitgevoerd op vijf dimensies.

1.3.1. De inhoud

Een exhaustief onderzoek werd gerealiseerd van de beschikbare statistische gegevens in de verschillende databestanden van het FAO met als doel te meten in hoeverre de gegevens gebruikt worden in het rapport van het FAO.

1.3.2. De noden in verband met de statistische gegevens over arbeidsongevallen

Op basis van de analyse van de aanvragen die het FAO krijgt en op basis van de gesprekken die gevoerd werden met de belangrijkste actoren in de arbeidsongevallensector werd een serie van noden geïdentificeerd met betrekking tot de statistieken.

1.3.3. De andere nationale statistische rapporten

Op basis van de vergelijking van het rapport van het FAO met de rapporten van de andere lidstaten van de EU werden voorstellen gedaan om het statistisch rapport te verbeteren zodat bepaalde variabelen beter benut zouden worden. Ook werden voorstellen gedaan om de statistische gegevens beter te presenteren.

1.3.4. De zichtbaarheid

De zichtbaarheid van de verschillende rapporten van het FAO werd eveneens geanalyseerd (het statistisch rapport over de arbeidsongevallen, de sectoriële monografieën, ...). De analyse werd gerealiseerd door:

- de informatie uit de gevoerde gesprekken;
- de analyse van de specifieke gegevensaanvragen bij het FAO;
- de analyse van de manier waarop de gegevens over arbeidsongevallen aangeboden worden aan het publiek in de andere Europese landen;
- de analyse van de website van het FAO.

1.3.5. De leesbaarheid

De leesbaarheid van het statistisch rapport van het FAO werd geanalyseerd door:

- de informatie uit de gevoerde gesprekken;
- de analyse van de specifieke gegevensaanvragen bij het FAO;
- de analyse van de statistische rapporten van het FAO op het niveau van de inhoud en de presentatie.

1.4. Resultaat

Het resultaat is een nieuw statistisch jaarrapport en een aanbod aan statistieken op de website van het FAO (eerste semester 2007). De website van het FAO zal het centrale communicatiemiddel zijn van de nieuwe communicatiepolitiek van de gegevens over de arbeidsongevallen van het FAO.

De basisstatistieken (tabellen, grafieken, ...) moeten , zo veel mogelijk, een antwoord bieden op de meest voorkomende statistische vragen over de arbeidsongevallen. Voor meer specifieke statistieken die niet aangeboden worden op de website van het FAO, zal een aanvraagprocedure uitgewerkt worden die de mogelijkheid biedt aan de gebruiker om een gegevensaanvraag op maat in te dienen bij het FAO.

De gegevens zullen onder andere aangeboden worden per activiteitssector met behulp van een fiche. Deze fiche zal een serie van variabelen aanbieden (geslacht en leeftijd van het slachtoffer, nationaliteit, beroepsbekwaamheid, plaats van het ongeval, de aard en plaats van de letsels en de materiële oorzaak). Bovendien zal voor elke sector ook het aantal loontrekkenden, het aantal ongevallen met tijdelijke ongeschiktheid, het aantal ongevallen met een blijvende ongeschiktheid, het aantal overlijdens, de graad van frequentie, de graad van de ernst, enz. opgenomen worden in de fiche.

Deze presentatie per fiche lijkt ons interessant om de volgende redenen:

- het laat toe de ongevalsgraad op het niveau van de sector te bekijken;
- het laat bedrijven toe zich te situeren binnen hun sector;
- het laat toe om op een vlotte manier de evolutie over verschillende jaren te beschrijven.

De gebruikers kunnen de fiche per sector bekomen die hen interesseert op basis van de NACE-codering (2, 3 en 4 posities). Deze fiches bieden een antwoord op de voornaamste vraag in verband met arbeidsongevallen: de sectoralisatie van de gegevens.

Naast deze mogelijkheden, zullen de gegevens van het FAO ook opgenomen worden in het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de KSZ. De gegevens zullen aangepast worden aan het nieuwe Datawarehouse Arbeidsongevallen. Het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming is beschikbaar voor een breed publiek van onderzoekers en gebruikers.

2. Datawarehouse Arbeidsongevallen

2.1. De verschillende databases van het Fonds voor Arbeidsongevallen

	ATAO		PIA	EVA-LEA	
Stadia	Reglementering	Betaling	Betaling	Reglementering	Betaling
Ongevalse-aangifte ---- Periode tijdelijke ongeschiktheid				Elementen van de aangifte en de reglementering door de verzekeraar	Gegevens betalingen
Consolidatie	Tabel « Bekracting » : elementen van de reglementering voorgesteld ter bekracting				
Reglementering <u>Uitkeringen / rentes</u>	Tabel « Finan » : elementen van de reglementering (hetzij door bekracting, hetzij door vonnis)				
	Gegevens betalingen				

Gegevensbank bij het Fonds voor Arbeidsongevallen :

ATAO, PIA: administratieve gegevensbestanden (beheer, betalingen)

EVA-LEA: gegevensbestand gevoed door de verzekeraars. De tabel stelt de huidige situatie voor.

Het gegevensbestand EVA-LEA zou zich in de toekomst verder ontwikkelen zodat het ook de andere stadia in de reglementering van arbeidsongevallen zou bevatten.

2.1.1. Beschrijving van de gegevensbron: Regeling

De gegevensbron "Regeling" steunt op de gegevens en de inlichtingen die voortkomen uit de regeling van de "ernstige" arbeidsongevallen vanaf 2000. Het gaat meer bepaald om de dodelijke ongevallen en de ongevallen die een blijvende arbeidsongeschiktheid en/of het dragen van een prothese tot gevolg hebben.

Wanneer de letsels van het slachtoffer niet meer evolueren stelt de raadsgeneesheer van de verzekeringsonderneming het consolidatieverslag op. Op basis van dit verslag legt de verzekeraar een voorstel tot regeling van het arbeidsongeval aan het slachtoffer voor. Dit voorstel neemt de vorm aan van een overeenkomst-vergoeding (of een overeenkomst-dodelijk ongeval of een overeenkomst-herziening) waarvan de vorm en de inhoud worden bepaald door de Arbeidsongevallenwet (AOW). De overeenkomst bevat voornamelijk de beschrijving van de blijvende letsels, de graad van blijvende ongeschiktheid, de consolidatiedatum, het basisloon en de noodzaak van bepaalde prothesen of orthopedische toestellen.

Voor zover de partijen (het slachtoffer of de rechthebbenden enerzijds en de verzekeringsonderneming anderzijds) het geheel van voorwaarden in het voorstel tot overeenkomst aanvaarden, ondertekenen ze het. De verzekeraar is verplicht de overeenkomst samen met bepaalde stukken uit het dossier voor te leggen aan het FAO. Nadat het Fonds onderzocht heeft of de arbeidsongevallenwet toegepast werd, bekrachtigt het de overeenkomst. Het arbeidsongeval wordt dan door deze bekrachtiging geregeld.

De bekrachtigingsprocedure geldt niet alleen voor de overeenkomst-vergoedingen (blijvende ongeschiktheid en/of prothesen) maar ook voor de overeenkomsten met betrekking tot dodelijke ongevallen, voor de overeenkomst-herzieningen en voor de overeenkomsten met betrekking tot de bijlagen die toegekend worden na de herzieningstermijn.

Als de partijen er niet in slagen het eens te worden of als het FAO weigert de overeenkomst te bekrachtigen, moeten de partijen de zaak aanhangig maken bij de arbeidsrechtbank. Het arbeidsongeval wordt dan geregeld door een vonnis of eventueel een arrest.

In de gegevensbron "Regeling" worden alle gegevens en inlichtingen uit de overeenkomsten die door het FAO bekrachtigd werden of uit de vonnissen en arresten van de arbeidsrechtbanken en arbeidshoven bijeengebracht en verwerkt.

Meer details over de regeling van een arbeidsongeval zijn te vinden in:

- *Uw rechten inzake arbeidsongevallen in de privésector (wet van 10 april 1971)*, Fonds voor Arbeidsongevallen, juli 2005, pp. 11-13.

- Van Gossum L., *Les accidents du travail*, 5e uitgave, Brussel, De Boeck & Larcier, 2000, p. 124 en pp. 158-162.

2.1.2. Beschrijving van de gegevensbron: Betalingen

De gegevensbron "Betalingen" steunt op de gegevens en de informatie die voortkomen uit de vergoeding van de arbeidsongevallen.

De betalingen van vergoedingen en rentes voor de ongevallen (vanaf 2000) die een blijvende ongeschiktheid tot gevolg hebben en die uitgevoerd zijn door het Fonds voor Arbeidsongevallen en door de verzekeraars, zijn in deze gegevensbron terug te vinden. Bijkomende inlichtingen in verband met de vergoeding van de ongevallen zoals de aanvangsdatum van de rechten, de graad van blijvende ongeschiktheid, enz. zijn hier ook opgenomen.

De vergoedingsbeginselen zijn omschreven in de wet van 10 april 1971, die van openbare orde is. Deze wet bevat beschikkingen betreffende zowel de tijdelijke als de blijvende ongeschiktheden, de kosten voor medische verzorging, heelkundige ingrepen, geneesmiddelen, hospitalisatie en prothesen, de begrafenis kosten, de kosten voor de verplaatsing en de overbrenging.

Het Fonds betaalt, na overdracht van technische voorzieningen door de verzekeringsondernemingen, vergoedingen en renten uit voor de ongevallen die een blijvende ongeschiktheid tot en met 19% veroorzaken. Voorts beheert het, in het kader van de maatregelen inzake cumulatiebeperking, de gevallen waarin vergoedingen en rentes worden gecumuleerd met rust- en overlevingspensioenen. Daarnaast treedt het Fonds ook op als verzekeraar voor de zeelieden en als waarborgfonds voor de slachtoffers waarvan de werkgevers niet verzekerd zijn.

In het kader van de controleopdracht beschikt het Fonds eveneens over informatie in verband met de betalingen van de verzekeraars aan de slachtoffers (ongeschiktheden van meer dan 19%, de verschillende uitkeringen, enz.)

- *Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.*

- *Uw rechten inzake arbeidsongevallen in de privésector (wet van 10 april 1971)*, Fonds voor Arbeidsongevallen, juli 2005, pp. 14-31.
- Van Gossum L., *Les accidents du travail*, 5e uitgave, Brussel, De Boeck & Larcier, 2000, p. 124 en pp. 158-162.

2.1.3. Beschrijving van de gegevensbron: Verzekeraars

De gegevensbron "Verzekeraars" steunt op de gegevens en de inlichtingen uit de ongevallenaangifte¹ en op de gegevens uit de ongevallenregeling van de verzekeraars. Deze gegevens en inlichtingen worden door de verzekeraars aan het Fonds voor Arbeidsongevallen (FAO) overgedragen en vormen aldus de gegevensbron "Verzekeraars".

De gegevens zijn beschikbaar in het Datawarehouse voor de ongevallen vanaf 2000.

- De ongevallenaangifte

De ongevallenaangifte moet schriftelijk gebeuren aan de hand van een modelformulier dat vastgesteld wordt door het Beheerscomité van het Fonds. De werkgever kan de aangifte op papier of in elektronische versie versturen naar zijn verzekeraar. De werkgever die toegang heeft tot het portaal van de sociale zekerheid (www.socialsecurity.be) kan kiezen voor de elektronische versie. Voor de ongevallen die een tijdelijke ongeschiktheid van minder dan vier dagen (de dag van het ongeval niet meegerekend) tot gevolg hebben, is het mogelijk een vereenvoudigde aangifte te doen. Deze aangifte kan enkel elektronisch gebeuren.

De ongevallenaangifte bestaat uit 8 grote rubrieken: de werkgever, het slachtoffer, het ongeval, het letsel, de verzorging, de gevolgen, de preventie en de vergoeding.

Meer inlichtingen over de ongevallenaangifte kan u vinden op volgende site:

[Http://socialsecurity.fgov.be/faofat/adg_declarations/fr/frm_declaration.htm](http://socialsecurity.fgov.be/faofat/adg_declarations/fr/frm_declaration.htm)

¹ Het weze duidelijk dat de informatie in de ongevallenaangifte niet voor statistische doeleinden gebruikt wordt.

- De regeling van de ongevallen door de verzekeraars

In deze gegevensbron worden thans alle vergoedingen opgenomen die de verzekeraar uitbetaalt tijdens de periode van tijdelijke ongeschiktheid van het slachtoffer. Deze vergoedingen kunnen van allerlei aard zijn: vergoeding voor het loonverlies op de dag van het ongeval; dagvergoeding voor de dagen waarop het slachtoffer werkonbekwaam was, enz. De verzekeraars bekostigen ook de medische verzorging, de heelkundige ingrepen, de geneesmiddelen, de hospitalisatie, de eventuele prothesen en de verplaatsingen. Al deze gegevens worden door de verzekeraars doorgegeven aan het FAO en opgeslagen in de gegevensbron "Verzekeraars".

- Overdracht van de gegevens van de verzekeraars aan het FAO

Tussen het FAO en de verzekeringsondernemingen bestaan er talrijke informatiestromen in verband met de ongevallenregeling en de polissen.

Eind 1999 hebben het FAO en de verzekeringsondernemingen beslist om de informatie-uitwisseling binnen de arbeidsongevallensector en tussen de sector en het netwerk van de sociale zekerheid te automatiseren. Via het FAO, dat verantwoordelijk is voor het secundair netwerk, en via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid worden er gegevens uitgewisseld tussen de wetsverzekeraars en tussen de andere sectoren van de sociale zekerheid (zie bijlage).

Sinds 2002 staat de architectuur van de informatiestromen genaamd "Elektronische Verbindingen Arbeidsongevallen" tussen de verzekeraars en het FAO op punt. De invoering van het EVA-systeem heeft aanzienlijke wijzigingen met zich meegebracht, niet alleen voor het systeem van de informatieoverdracht (in real time) maar ook voor de inhoud van de overgebrachte informatie. Deze wijzigingen zijn zo belangrijk dat het gerechtvaardigd is een onderscheid te maken tussen het "oude" en het "nieuwe" systeem, waarbij het jaar 2005 als scharnierjaar tussen beide systemen beschouwd kan worden.

2.2. Selectie van variabelen

Uit deze databanken werden een set van variabelen geselecteerd en gedocumenteerd. Het doel was een inventaris maken van de variabelen die deel gingen uitmaken van het datawarehouse arbeidsongevallen, meer precies:

- variabelen/gegevens die moeten opgenomen worden als interessante gegevens voor een betere kennis van de preventie, de vergoeding en de herintrede van de slachtoffers;
- variabelen/gegevens die niet opgenomen moeten worden omdat het gaat om administratieve gegevens, voor het interne beheer, zonder belang voor het project of omdat het gegevens zijn die statistisch niet bewerkt kunnen worden.

De lijst met variabelen en de documentatie ervan is beschikbaar bij het FAO.

Het zal ook mogelijk zijn om nieuwe afgeleide variabelen te construeren door de koppeling van de verschillende databanken en om andere teleenheden in aanmerking te nemen zoals het niveau van het slachtoffer of het niveau van de onderneming.

2.3. Resultaat: Datawarehouse Arbeidsongevallen

Het resultaat van het project is het Datawarehouse Arbeidsongevallen dat een link realiseert tussen de verschillende databanken van het FAO. Het Datawarehouse zit momenteel in een testfase. Het zal mogelijk worden om statistieken te genereren met gegevens uit de verschillende databanken. We geven een aantal voorbeelden van toepassingen.

Een eerste toepassing geeft aan hoe de ongevallen geregeld zijn die gebeurd zijn in januari 2000. Uit de bestanden op niveau van de ongevallen weet men dat er 17000 ongevallen aanvaard zijn. Gekoppeld met het bestand van de regelingen weet men dat 570 hiervan een bekrachtiging of vonnis gekregen hebben. Het merendeel (478) waren bekrachtigingen.

Een tweede toepassing die met het Datawarehouse Arbeidsongevallen mogelijk is, is een vergelijking van het initieel voorziene percentage arbeidsongeschiktheid met het definitief percentage. In iets meer dan 50% van de gevallen ligt het definitief percentage lager dan het initieel voorziene percentage.

3. Verdere verloop van het Datawarehouse Arbeidsongevallen

3.1. Uitbreiden met externe gegevens

Door de gegevens van het Fonds voor Arbeidsongevallen aan te vullen met gegevens uit het Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid kan men via een analyse van de socio-economische route van de slachtoffers na het ongeval, nagaan in welke mate het doel dat de arbeidsongevallenwet nastreeft, wordt bereikt. Ook het te voeren beleid om de werkhervatting van de slachtoffers te vergemakkelijken, kan beter geëvalueerd worden wanneer de gegevens over de arbeidsongevallen aangevuld worden met gegevens over de socio-economische positie in het Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming. De aanvraag bij de KSZ werd voorbereid. De aanvraag bevat zowel persoonlijke gegevens, zoals gezinspositie, nationaliteit en socio-economische positie, als arbeidsmarktgerelateerde gegevens zoals arbeidsregime, percentage deeltijdarbeid, gemiddeld dagloon, nacecode, statuut van de persoon ten opzichte van de RVA, enz.

3.2. Actieplan

Om het verdere verloop van het Datawarehouse Arbeidsongevallen in goede banen te leiden, werd een actieplan opgemaakt voor de periode 2007-2011. Dit actieplan integreert alle elementen waarvan we kennis konden nemen enerzijds via een internationale vergelijking van beschikbare gegevens betreffende arbeidsongevallen en anderzijds via het bepalen van de behoeften van de gebruikers van de statistieken “arbeidsongevallen”.

In het kader van het voorgesteld actieplan stellen we verschillende basisstatistieken voor. Hierbij zijn overlappingsen tussen de voorstellen onvermijdelijk. Gezondheid op het werk en meer bepaald werkongevallen zijn immers nauw met mekaar verbonden. Bovendien heeft het actieplan niet de bedoeling exhaustief te zijn; nieuwe statistiekbepoeften zijn naargelang de omstandigheden of gebeurtenissen altijd mogelijk.

Het actieplan voorziet in achttien basisstatistieken, ingedeeld volgens thema:

- Basisstatistiek 1: indeling van de gegevens naar sector teneinde preventieve maatregelen en sensibiliseringscampagnes te oriënteren en een betere kennis te verwerven omtrent de ongevallen per sector
- Basisstatistiek 2: bepalen van de collectieven / types van ongevallen die aangeven welke ongevallen het meest voorkomen en rekening houden met de graad van de ernst van de ongevallen opdat specifieke preventieve maatregelen mogelijk worden
- Basisstatistiek 3: vergelijkingen opmaken en tijdelijke tendenzen evalueren voor wat betreft het onverwachts plaatsvinden van arbeidsongevallen
- Basisstatistiek 4: de omvang van het gezondheids-, professionele, economische en sociale probleem vaststellen dat wordt veroorzaakt door arbeidsongevallen
- Basisstatistiek 5: ontwikkelen van statistieken over de kost van arbeidsongevallen
- Basisstatistiek 6: ontwikkelen van informatie over de vergoede personen teneinde een meer grondige en meer specifieke kennis over de arbeidsongeschikte werknemers te leveren
- Basisstatistiek 7: verbeteren van de informatie en kennis over de werkhervatting van de slachtoffers
- Basisstatistiek 8: weergeven van nieuwe elementen / veranderingen op het gebied van arbeid en in de maatschappij
- Basisstatistiek 9: analyse van arbeidsongevallen naar geslacht teneinde specifieke preventieve maatregelen en sensibiliseringscampagnes te oriënteren
- Basisstatistiek 10: statistieken over ongevallen op de weg van en naar het werk
- Basisstatistiek 11: statistieken over arbeidsongevallen in het verkeer
- Basisstatistiek 12: ontwikkelen van statistieken voor de publieke sector
- Basisstatistiek 13: indicatoren met betrekking tot de omvang en frequentie van ongevallen met ongeschiktheid (of de dood) tot gevolg
- Basisstatistiek 14: indicatoren met betrekking tot de omvang en verdeling van ongevallen met ongeschiktheid tot gevolg volgens kenmerken van het letsel
- Basisstatistiek 15: indicatoren om te vergelijken en tendenzen te meten
- Basisstatistiek 16: verbeteren van de kennis van de regelingen van de arbeidsongevallen
- Basisstatistiek 17: verbeteren van kennis van aangegeven ongevallen die niet erkend werden en van niet-aangegeven ongevallen aan de verzekeraar

- Basisstatistiek 18: rekening houden met de arbeidsongevallen in de fase van de standaardisering / ontwerp van de uitrusting (machines, mobiele werktuigen, enz.)

Uiteraard is dit actieplan uitermate theoretisch aangezien we geen kennis hebben van de middelen (menselijk kapitaal, financiële kosten) die door FAT/FAO ter beschikking gesteld kunnen worden om de in dit document beschreven doelstellingen te realiseren. Bovendien zal elke voorgestelde basisstatistiek nog beoordeeld worden op haar significantie en meerwaarde in het kader van de opdrachten van FAT/FAO.

Bijlage

